GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 126. *Mercurĭ, 10 (22) Iunie.* **1887.**

Brașovŭ, 9 Iunie 1887.

Voimŭ sĕ revenimŭ aḍĭ la enunciațiunea vorbărețului ministru-ordonanță Trefort, ce a făcut'o ḍilele acestea înaintea alegĕtorilorŭ sĕi cu privire la naționalitățĭ.

După ce le-a vorbitŭ alegĕtorilorŭ de miseria financiară, care nu se mai póte aḍĭ cocoloși și ascunde cu tertipurĭ și frase șovinistice; după ce a mărturisitŭ că statulŭ se luptă c'unŭ deficitŭ mare, că face mereu datorii, fără ca sĕ aibă veniturĭ corĕspunḍĕtóre, și că cu tóte datoriile ce le contractéză, multe „interese culturale“ nu le póte satisface, Trefort a vorbitŭ despre partidele din parlamentŭ.

Mai întâiu de tóte și a pronunțatŭ verdictulŭ asupra partidei antisemițilorŭ, esprimându'șĭ speranța că acéstă partidă „cum a venitŭ așa se va și duce“. Cumcă Trefort s'a aflatŭ îndemnatŭ a lua în apĕrare cu tótă căldura causa Jidovimei nu ne póte surprinde, mai întâiu pentru că parte mare din alegĕtorii sĕi se țină de seminția semitică, apoi fiindŭ că scrisŭ este, că sângele nu se face apă.

Nu totŭ de aceeași simpatiă se bucură din partea d-lui Trefort naționalitățile nemaghiare. După ce și-a vĕrsatŭ foculŭ asupra antisemițilorŭ, a ḍisŭ următórele:

„Partida naționalitățilorŭ nu e tare în parlamentŭ, dér în țéră este mai tare; între împrejurărĭ normale ea nu e periculósă, dér între anumite împrejurărĭ póte deveni periculósă. Naționalitățile trebue sĕ se convingă în cele din urmă, că statele nu se formézá după teritorii de limbă și că ele au lipsă de-o cultură cu două limbĭ. Dealtmintrelea nimenea nu le face nicĭ o supĕrare, nicĭ în privința limbei nicĭ în privința bisericéscă, celŭ mai veḍutŭ esemplu pentru acésta este organisațiunea bisericelor ortodoxe. Ba pe acestŭ tĕrĕmŭ suntŭ aparițiunĭ ce nu le-ar suferi nicĭ unŭ statŭ, de pildă că o confesiune își cresce pe toțĭ preoții și învĕțătorii esclusivŭ în streinătate.“

A vorbi de o partidă a naționalitățilorŭ în dieta unguréscă aḍĭ, când afară de câțĭ-va Sasĭ, abia se mai potŭ strecura ca printre urechile acului unulŭ séu doi naționalișțĭ în dietă, este unŭ anachronismŭ. Acésta a sĕmțit'o și d. Trefort și de aceea a constatatŭ, că partida naționalitățilorŭ este slabă în camera din Pesta, și a adausŭ iute și de grabă, că în țéră ea este mai tare.

Și într'adevĕrŭ, nu trebue sĕ aibă omulŭ „înțelepciunea“ unui Trefort ca sĕ vĕḍă că, cu tóte scamatoriile politice ale d-lui Tisza, naționalitățile, carĭ formézá peste două din trei părțĭ ale poporațiunei statului, nu se potŭ delatura așa numai cu una cu două. Voința poporului românŭ, sĕrbescŭ, slovacŭ ș. a. este aḍĭ sugrumată, dér ea esistă de faptŭ și, décă nu se póte séu nu vrea sĕ se manifesteze în dieta unguréscă, ea cu atâtŭ mai tare se sĕmte în țéră, unde nemulțămirea și amărăciunea cresce pe ḍi ce merge.

Fără îndoiélă, că acéstă nemulțămire și amărăciune a avut'o în vedere Trefort când a ḍisŭ, că în anumite împrejurărĭ póte sĕ devină periculósă partida naționalitățilorŭ.

Astăḍĭ, în împrejurările de față pacînice, căcĭ normale de multŭ nu mai suntŭ, d-nulŭ Tisza își póte face plăcerea de a pune tóte în mișcare spre a împiedeca alegerea deputațilorŭ naționalișțĭ, își póte face plăcerea de a scóte din urnă pe mamelucii sĕi cu întrebuințarea celorŭ mai nerușinate presiunĭ și corupțiunĭ, ba chiar și a forței brutale, dér ce va fi atuncĭ, când nu vorŭ mai merge tóte așa de „normalŭ“ pe voia atotputernicului ministru-președinte?

La acésta nu se gândesce nicĭ Tisza, nicĭ Trefort, ḍiua de mâne nu intră în calcululŭ lorŭ, ei suntŭ bunĭ bucuroșĭ décă mai găsescŭ de pe o ḍi pe alta atâta creditŭ la marii capitalișțĭ evrei, ca sĕ-șĭ plătéscă dobêndile cele mai neapĕrate; în celelalte mergŭ înainte, ca și unii carĭ jócă „va banque“, ḍicêndu-șĭ: iésă unde o eșĭ.

Este acesta lucru cinstitŭ și patrioticŭ? Trefort vede periculŭlŭ ce se póte nasce pentru statŭ în anumite împrejurărĭ, dér nicĭ că se gândesce de a lua mĕsurile de lipsă spre a-lŭ delătura. La întrebarea, că de ce partida naționalitățilorŭ póte deveni vreodată periculósă, Trefort nicĭ că'șĭ dă silință a mai rĕspunde. „Despre cause“, ḍise elŭ cu privire la miseria financiară, „nu e lucru practicŭ a vorbi“. Așa și față cu naționalitățile. Dér pentru Dumneḍeu, cum se va puté lecui unŭ rĕu, fără ca sĕ se cunóscă mai întâiu isvorulŭ lui, causele adevĕrate ce l'au produsŭ?

Nu-i pasă însĕ lui Trefort de cause, elŭ merge înainte și, pentru liniștirea naționalitățilorŭ, le sfătuesce sĕ adopte cultura unguréscă „pe lângă a lorŭ“. Ca și când nu amŭ avé pe fiăcare ḍi probe nenumĕrate, că limba și cultura unguréscă ni se impune numai și numai cu scopulŭ de a sugruma limba și cultura nóstră și ca și când nu ne-amŭ convinge ḍilnicŭ din lovirile și prigonirile neîncetate, că acésta și nu alta este ținta d-lorŭ Tisza-Trefort.

Póte sĕ aștepte dér aceștia încă multă vreme — și'i asigurămŭ că infinită va fi acésta — pănă ce se vorŭ convinge naționalitățile, că fără limba și cultura unguréscă nu vorŭ puté trăi. Intr'aceea rĕmâne unŭ faptŭ durerosŭ și nerĕsturnabilŭ mărturisirea d-lui Trefort, că naționalitățile nu suntŭ representate în parlamentŭ, dér că suntŭ tarĭ în țéră și potŭ deveni periculóse în anumite împrejurărĭ.

Rusia și România.

O telegramă din Viena cu data 18 Iunie cătră „Agenția Liberă“ comunică următórele:

Se telegrafiază din Petersburg, că presența d-lui Hitrowo (ambasadorulŭ rusŭ în Bucurescĭ, care a fostŭ în timpulŭ din urmă în Petersburg) a causatŭ o adêncă impresiune în capitala Rusiei. Se manifestă pretutindenĭ cele mai vii simpatii pentru poporulŭ românŭ, pentru cultura și inteligența sa și în același timpŭ pentru tactulŭ politicŭ ce caracteriséză în genere societatea română. Apreciările în privința guvernului, deși suntŭ mai reservate, suntŭ pline de deferențe (măgulirĭ). Se stăruesce fórte multŭ asupra legăturilorŭ de prieteniă ce au existatŭ în totdéuna între Rusia și popórele balcanice, precum și cu națiunea română. Rusia n'are nimicŭ a cere dela România și nu posede decâtŭ o singură dorință, adecă sĕ vĕḍă întărirea independenței României și a întreține ca acéstă țéră relațiunĭ amicale.

Conjurațiunea grécă în Macedonia.

Macedonenĭ sosițĭ în Sofia istorisescŭ, că în cerculŭ Kostura au descoperitŭ autoritățile turcescĭ de acolo o conjurațiune grécă. In fruntea acesteia steteau metropolitulŭ Kirill din Kostura și corpulŭ învĕțătorescŭ alŭ scólei din localitate. Toțĭ au fostŭ arestațĭ și s'au trimisŭ 200 soldațĭ de cavaleriă din Bitolia la Kostura. Se ḍice că în întréga Macedoniă, mai alesŭ în partea sudvestică, esistă comitete revoluționare. Pressa bulgară sfătuesce pe frații bulgarĭ din Macedonia, sĕ nu dea ascultare sunetelorŭ sirenice ale Grecilorŭ.

Scirĭ militare.

Francia. Ministrulŭ de rĕsboiu generalulŭ Ferron a presentatŭ consiliului de miniștri diferite proiecte de lege militare. Unulŭ din acestea privesce crearea a patru regimente nouĕ de cavaleriă; printr'altulŭ se creéză optsprеḍece regimente nouĕ de infanteriă și se sporesce efectivulŭ companiilorŭ. Aceste proiecte de lege se vorŭ presenta în sĕptĕmâna acésta camerei.

Serbia. Guvernulŭ sĕrbescŭ a hotărîtŭ ca în districtulŭ dela graniță Topica-Vranje sĕ introducă instituțiunĭ după felulŭ fostelorŭ granițe militare austriace. Locuitorii primescŭ uniformă, arme și echipamentŭ dela erarŭ și suntŭ cu totulŭ scutițĭ de dare în schimbulŭ îndatorirei de a apĕra granița contra năvălirilorŭ arnăuțescĭ. Poporațiunea dela graniță înarmată se organiséză milităresce. Ministrulŭ de resboiu a fostŭ însărcinatŭ cu esecutarea acestei decisiunĭ. Totodată s'a înmânatŭ Porții o energică notă de protestare contra năvălirilorŭ arnăuțescĭ.

Alegerile de deputațĭ pentru dieta unguréscă.

B.-Huedinŭ, în 17 Iuniu 1887.

In 17 ale curentei pre la 11 óre a. m. în lipsa unui contra-candidatŭ opoziționalŭ fu aclamatŭ candidatulŭ partidei guvernamentale contele Bánffy Bella.

Pentru ca sĕ se scie alŭ cui representantŭ are sĕ fiă susŭ lăudatulŭ deputatŭ notezŭ aci, cumcă la actulŭ alegerei (recte aclamărei) nu luară parte dintre alegĕtorii maghiarĭ din Huedinŭ nicĭ unulŭ afară de funcționarii publicĭ, er dintre cei din jurŭ cu escepțiunea biraelorŭ și jurațilorŭ fórte puținĭ. Precum se vede, începe a se sătura de binecuvêntările constituționalismului actualŭ maghiarŭ chiar și poporațiunea maghiară.

Precâtŭ de puținĭ au fostŭ însĕ alegĕtorii din vița lui Arpadŭ, pre atâtŭ de numeroșĭ au fostŭ cei din vița lui Iuda. Te credeai în mijloculŭ Palestinei vĕḍêndŭ acéstă imposantă obște perciunată și te cuprindea unŭ disgustŭ și amărăciune fără marginĭ reflectândŭ la rolulŭ și importanța ce li s'a creatŭ acestorŭ veneticĭ în acéstă nefericită țéră, și cum aceste esistențe problematice sciu a se folosi fără scrupulŭ și conscienţă de tóte mijlócele numai spre a puté esploata negenațĭ și mai departe poporațiunea băștinașe ce a întemeiatŭ și susținutŭ cu averea și sângele sĕu în cursŭ de atâția secolĭ acéstă țéră. Alŭ acestorŭ „nobilĭ« fii ai lui Israilŭ representantŭ are sĕ fie deputatulŭ aclamatŭ în cerculŭ Bánffy-Huedinului.

Spre lauda inteligenței române din acestŭ cercŭ fie ḍisŭ, că cu escepțiunea câtorva rĕtăcițĭ fără de principii și convicțiunĭ și a notarilorŭ, a datŭ dovadă că e consciă de interesele nóstre naționale și prin conduita ei bărbătéscă a contribuitŭ la rĕdicarea valórei concluselorŭ conferinței nóstre naționale din Sibiiu în fața adversarilorŭ némului nostru. Cu deosebire însĕ preoții și docenții tracturilorŭ protopopescĭ gr. cat. a Morlacei și Almașului mare *au observatŭ strictŭ pasivitatea* decretată și au luminatŭ și poporulŭ încredințatŭ conducerei lorŭ încâtŭ mai numai juḍii comunalĭ s'au pututŭ vede la acéstă alegere. dér și aceștia apróbe toțĭ fără dreptulŭ de alegere și terorisațĭ, precum de regulă se întêmplă, prin pretorii lorŭ.

Nu este însĕ pădure fără de uscăturĭ, așa și în sînulŭ inteligenței nóstre din acestŭ ținutŭ se află de aceia, carĭ séu că suntŭ preste mĕsură ignoranțĭ, séu întru atâta 'șĭ uită de demnitatea lorŭ personală, încâtŭ nu se sfiescŭ a se pune în servițiulŭ unei cause streine poporului românescŭ din a cărui muncă și sudóre se hrănescŭ.

'Mĭ țînŭ de datorință sântă a descoperi pre acéstă cale națiunei nóstre numele acestorŭ degenerațĭ fii ai sĕi și încă cu atâtŭ mai vêrtosŭ, căcĭ cu toții facŭ parte din preoțimea și dăscălimea nóstră, și apoi au căutatŭ sĕ compromită causa națională între nisce împregiurărĭ, încâtŭ nu potŭ invoca spre ușurarea consciinței lorŭ nicĭ măcarŭ împrejurarea de a fi căḍutŭ jertfă poftei după avere luméscă, căcĭ precum am pututŭ sĕ mĕ informezŭ nu au fostŭ tentațĭ în acestŭ sensŭ. De altmintrelea domniĕle lorŭ mai bine vorŭ fi sciindŭ.

Précinstitele nume pe carĭ rogŭ ca publiculŭ românescŭ sĕ și le însemne bine suntŭ: *Gavrilŭ Curea*, preotŭ gr. or. din Dolu. Acestŭ „bunŭ“ păstorŭ nu s'a mulțămitŭ a compromite conclusele conferinței nóstre naționale și numai prin presența sa în calitate de alegĕtorŭ, ci lipsa de pudóre l'a dusŭ atâtŭ de departe, încâtŭ a primitŭ a fi unulŭ din deputații ce au predatŭ contelui Bánffy man-

datulŭ de deputatŭ. Incolo a fostŭ pusŭ şi d-sa ca unŭ domnŭ pe perinile calesei, care a dusŭ deputaţiunea la cvartirulŭ contelui. La întórcere însĕ, după ce adecă „maurulŭ‘ şĭ-a împlinitŭ slujba, a fostŭ datŭ afară din calescă şi pusŭ lângă cocişŭ spre rîsulŭ şi batjocura streinilorŭ, carĭ cu unŭ zimbetŭ despreţuitorŭ şi între hohote batjocoritóre priviră acéstă ruşinósă scenă. Vĕ puteţĭ închipui ce desgustŭ a trebuitŭ sĕ cuprindă pe Românii adevĕraţĭ şi de onóre, carĭ au fostŭ martorĭ ai acestei scene revoltătóre pentru dênşii.

Unŭ altŭ genia rĕu alu naţiunei a fostŭ bĕtrânulŭ preotŭ gr. or. *Roşca* din Tămaşia. Acestŭ „venerabilŭ“ părinte pentru necinstirea în modŭ aşa de flagrantŭ a cărunteţelorŭ sale, nu e vorbă, a fostŭ bogatŭ remuneratŭ prin o prea „graţiosă“ strângere de mână, cu care l’a „onoratŭ‘ „Ilustrulŭ‘ deputatŭ.

Urméză apoi desertorii naţionalĭ: *Câmpianu* preotŭ gr. or. din Cendermalŭ cu fiulŭ d-sale docente totŭ acolo; *Roşescu* preotŭ gr. or. din Nadeşiulŭ rom.; *Ioanŭ Chifa* preotŭ gr. or. din Hida şi rĕsucitulŭ preotŭ gr. cat. *Stefanŭ Bercianŭ* din Ogruţiu; în fine întunecătorii de poporŭ, docenţii din Pusta St. Mihaiu *Ioanŭ Andreiu* şi celŭ din Miloanŭ *Ioanŭ Duca*.

Se înţelege că toţĭ aceştia dreptŭ rĕfuire finală consumară pre lângă bilete de învitare cu deplină linişte sufletéscă a omului ce şĭ-a terminatŭ cu succesŭ afacerea câte unŭ prânḑŭ gratuitŭ. Nu ne putemŭ mira îndestulŭ cum acele bucate dreptŭ rĕsplată a vênḑărei intereselorŭ nóstre naţionale nu li-se oprescŭ în gâtŭ.

Oftândŭ din inimă curatŭ românéscă, ca acestea sĕ fie ultimele aparenţe degenerate şi decăḑute dela înălţimea chiămărei lorŭ în sînulŭ inteligenţei nóstre din acestŭ cercŭ, încheiu asigurându-Vĕ de deosebita mea stimă şi consideraţiune.

I. P. M.

Din Comit. Solnocŭ-Dobêca, 17 Iuniu 1887.

Alegerile de deputaţĭ în cele 7 cercurĭ electorale ale municipiului de modelŭ »Solnocŭ Dobêca« au fostŭ fixate pre 17 a. l. c. Cu acéstă ocasiune voescŭ a aduce la cunoscinţă on. publicŭ cetitorŭ românŭ decursulŭ alegerei din cerculŭ electoralŭ alŭ Lăpuşului ungurescŭ. După ce aicĭ contra-candidatŭ nu a păşitŭ, s’a alesŭ cu aclamaţiune de deputatŭ guvernamentalŭ pre periodulŭ de 5 anĭ: br. Carolŭ Bornemisza. La alegere au participatŭ vre-o 3—400 inşĭ — din 2500 alegĕtorĭ. — Alegĕtorĭ au fostŭ cam 100, între carĭ: notarĭ, subnotarĭ, judĭ, subjudĭ, juraţĭ, prea puţinĭ plugarĭ, Lăpuşienĭ maghiarĭ ca corbii albĭ, — fiindŭ toţĭ opoziţionalĭ cu esceptiunea diregĕtorilorŭ, — 32 (treiḑecĭ şi doi) slugarnicĭ preoţĭ românĭ şi 4 învĕţătorĭ, ér restulŭ coda naţiei românescĭ strînşĭ şi culeşĭ şi aceia cu forţa din case şi de pre strade. Preoţii participanţĭ suntŭ următorii:

I. Din tractulŭ prpescŭ gr. or. vechiu alŭ *Lăpuşului*: *1. Samuilŭ Cupşia* din *Cupşienĭ* cu clica sa; *2. Gavrilŭ Nodişiu* din *Costenĭ*; *3. Todorŭ Buda* din *Ungurenĭ*; *4. Ales. Perhaiţia* din *Libotinŭ*; *5. Dionisiu Filipŭ* din *Libotinŭ*; *6. Ioanŭ Hermanŭ* din *Rogozŭ*; *7. Ioanŭ Perhaiţia* din *Suciulŭ inferiorŭ*; *8. Petru Manu* din *Boerenĭ*; *9 Aronŭ Cosma* din *Rohia*, *10. Ilie Germanŭ* din *Poiana Porcului*; *11. Nicolau Hermanŭ* din *Masca*; *12. Todorŭ Hermanŭ* din *Masca*; *13. Ioanŭ Perhaiţia* din *Borcutŭ*; *14. Ioanŭ Bodea* din *Dobriţinaşŭ*; *15. Pavelŭ Griguţia* din *Stoicenĭ*; *16. Augustinŭ Hermanŭ* din *Vălenĭ*.

N. B. I. »Cinstiţii părinţĭ S. Cupşia din Cupşienĭ, Ioanŭ Perhaiţia din Suciulŭ (de josŭ) inferiorŭ şi Niculae Hermanŭ din Masca au fostŭ în 12 l. c. şi la conferinţa naţională din Lăpuşulŭ ungurescŭ şi s’au dechiaratŭ, cu mânile pre inimă, pre lângă odihna sufletéscă şi liniştea consciinţei, de bunĭ Românĭ, aderândŭ la pasivitate. Judece acuma lumea, ce ómenĭ de caracterŭ suntŭ sfinţiile lorŭ! Scirea despre Ilie Germanŭ din Poiana- Porcului din No. 119 alŭ ‚Gazetei‘ în corespondinţa »din com. S. Dob.« o desmintŭ, pentru că elŭ nu fusese morbosŭ, ci era la jidanŭ sub o laiţă. Augustinŭ Hermanŭ din Vălenĭ e de curêndŭ alesŭ de preotŭ, dér ca necăsătoritŭ, nu e nicĭ hirotonitŭ; în sperare că va fi sfinţitŭ mai aspru ca alţii, a începutŭ a róde câte unŭ osŭ; firesce că ca consângeanŭ alŭ părintelui Cupşia, nu póte altcum. Despre conferinţă vĕ voiu raporta.

II. Tractulŭ prp. gr. or. *Chiorŭ*. *1. Sovre Janos* din *Cărbunarĭ* cu hada sa; *2. Ioanŭ Ciocaşiu*, — cu penă în pălărie — din *Cărbunaşŭ*. *3. Ales. Popŭ* din *Berinţia*. *4. George Pasca* din *Curtuiuşiu*. *5 Ales. Ciocaşiu* din *Făurescĭ*. *6. Ilie Şiovre* din *Trestie*. *7. Eftenie Bolbosu* din *Ciocotişiu*. *8. Todorŭ Şiovre* din *Fĕnaţie*.

N. B. II. In confusia ce induraseră „cinstiţii‘ preoţĭ în urma unui vehement orcanŭ ce se iscase prin Lăpuşiu, puneau penele în pălării totŭ întorse, aşa câtŭ părintele protopresbiterŭ era cu ea înainte, ér păstorulŭ I. Ciocaşŭ cu ea îndĕrĕtŭ; naţia ungurescă rîdea şi înjura că ocărăscŭ »cormanulŭ« (kormany) séu că, în starea normală nu sciu ce facŭ ḑicêndŭ: »szegény oláh páczio megfosztojok«!

III. Tractulŭ prp. gr. cat. alŭ *Lăpuşului ungurescŭ*: *1. Ilie Buda* din *Ungurenĭ*. *2. Vasiliu* (nu Ioanŭ) *Filip din Lăp. românescŭ*. *3. Iosifŭ* (nu Ioanŭ) *Nemeşŭ din Lăp. rom. coop*. *4. Ioanŭ Griguţia* din *Dobriculŭ Lap. Ciorenĭ* *5. Ioanŭ Buheţelŭ* din *Cernescĭ*. *6. Alex. Popŭ* din *Cernescĭ*. *7. Iacobŭ Simonŭ* din *Copalnicŭ*. *8. Gabrielŭ Simonŭ din Preluca*.

N. B. III. Rătăciţii părinţĭ: Iosifŭ Nemeşŭ şi Ioanŭ Buheţelŭ suntŭ aspiranţĭ la parochia vacantă Seplacŭ de lângă Gherla şi în sperare, că fi solgăbirĕulŭ va stărui sĕ li-se confere, alergaseră la Lăpuşiu.

NB. IV. In corespondinţa »din com. Soln. Dobêca« Nr. 119 alŭ »Gazetei“ s’a strecuratŭ o erore cu privire la d. preotŭ gr. cat. Grigore Popescu din Suciulŭ inf. D-sa, e dreptŭ, că la cetirea programului a fostŭ de faţă, — venindŭ la Lăpuşiu în alte cause, — dér ca bărbatŭ harnicŭ, devotatŭ causei naţionale, trecêndŭ cu vederea unica erore în viéţa sa, mĕ rogŭ de on. publicŭ cetitorŭ românŭ a-lŭ considera de rectificatŭ şi ştersŭ dintre cei rătăciţĭ.

NB. V. Părintele Filipŭ are nisce intenţiunĭ, carĭ pe rătăcitele căi ce apucă, nu şi-le va realisa în vecĭ. Din contră ca bărbatŭ constantŭ, devotatŭ causei naţionale va fi iubitŭ şi onoratŭ şi de poporulŭ care-lŭ nutresce, şi va însufla respectŭ şi stimă şi contrarilorŭ naţiunei nóstre.

Numele nenorocite ale celorŭ 4 învĕţătorĭ, ca ale unorŭ individĭ necualificaţĭ politicesce le retacŭ, până la altă ocasiune. (Dă-i pe faţă. — Red.)

Aşa decurse actulŭ alegerei de deputatŭ în Lăpuşulŭ ungurescŭ. Preoţii de susŭ, nevoindŭ a ţine strînsŭ la ceea ce avemŭ mai sacru: respectarea dreptului naţionalŭ au mersŭ la urnă şi apoi şĭ-au petrecutŭ depărtându-se unii în o stare, pe care sĕ n’o invidieze nimenea.

Reflectezŭ, că în acestŭ cercŭ locuescŭ aprópe la 31,000 locuitorĭ esclusivŭ numai Românĭ, căcĭ numĕrulŭ Ungurilorŭ şi Evreilorŭ abia dă neînsemnata cifră de 2000. Cu tóte astea s’au lăsatŭ a fi traşĭ şi împinşĭ de Evrei şi de subpaşalele lui Banffy. Ruşine şi eră ruşine unorŭ asemenea preoţĭ! Onóre tuturorŭ acelorŭ inteligenţĭ, mare numĕrŭ de plugarĭ, carĭ n’au luatŭ parte la alegere, şi conducĕtorĭ ai poporului românŭ de pe aci, carĭ conscii de chemarea lorŭ urmeză căile dreptŭ croite şi curăţite de capii naţiei române, cărora şi eu ca unŭ simplu cărturarŭ le dorescŭ: anĭ mulţĭ şi putere, ca sĕ ducă la îndeplinire postulatele nóstre. Trăéscă marii noştri bărbaţĭ devotaţĭ causei naţionale!

Rogŭ şi pe celelalte ḑiare a reproduce acéstă corespondinţă baremĭ în estrasŭ!

Privighiatorulŭ.

SCIRILE ḐILEI.

De sub póla Meseşului ni-se scrie, că în cerculŭ electoralŭ alŭ *Zelăului*, înainte de alegerĭ nu era ḑi, în care sĕ nu fiă duşĭ în cârciume ţĕranii alegĕtorĭ românĭ chefuindŭ în contulŭ candidatului de deputatŭ guvernamentalŭ Lörincz. Acestŭ Lörincz însoţitŭ de câte unŭ argatŭ alŭ sĕu cutriera satele românescĭ, folosindŭ cele mai neruşinate mijlóce pentru coruperea alegĕtorilorŭ şi pentru spargerea solidarităţii între Românĭ. Oferte bănescĭ, oferirĭ de posturĭ, bĕuturĭ, tutunŭ şi ţigărĭ cu sutele de pachete, cu de acestea se storceau voturile dela ómenĭ. S’au împărţitŭ în publicŭ banĭ pentru fiă-care alegĕtorŭ câte 2 fl. Unnŭ învĕţătorŭ românŭ fu îmbiatŭ cu 10 fl. dér, spre onórea lui, i-a respinsŭ cu indignaţiune.

—x—

In sala, în care se făcea alegerea de deputatŭ a cercului II electoralŭ din *Cluşiu*, a intratŭ unŭ Ungurŭ neaoşŭ, cu mustăţile rĕsucite. Preşedintele l’a întrebatŭ: »Pentru cine votezĭ?‘ — »Pentru Dumneḑeu«, rĕspunse Ungurulŭ. — ‚Dumneḑeu nu este candidatŭ‘, ḑise preşedintele. — ‚Nu?‘ replică cu mirare Ungurulŭ, »atuncĭ n’avemŭ la ce mai sta de vorbă‘, şi cu acésta eşì din sală supĕratŭ. — Asta o spune ‚Kolozsvar‘. Faptulŭ însĕ e caracteristicŭ. Bietulŭ Ungurŭ s’a convinsŭ, că singurŭ Dumneḑeu îi mai póte scăpa de miseriă şi că numai lui i-ar mai da votulŭ, décă cu putinţă ar fi.

—x—

In anulŭ acesta a cheltuitŭ comuna *Braşovŭ* 108 fl. pentru nimicirea gândacilorŭ de Maiu. Unŭ litru de gândacĭ s’a plătitŭ cu 1 cr. Prin urmare s’au nimicitŭ 10,800 litri cam cu câte 380 gândacĭ de litru, cu totulŭ 4,104,000 gândacĭ de Maiu.

—x—

La 30 Iunie n. se va ocupa prin alegere *postulŭ de solgăbirĕu* alŭ cercului *Mercurea*, care e împreunatŭ cu 700 fl. lefă şi 150 fl. banĭ de cvartirŭ. Petiţiunile timbrate şi corectŭ instruate se adreséză până la 29 Iunie la vicespanatulŭ din Sibiiu.

—x—

După cum arată listele oficiale de restanţe ale împrumutului lotĕriei oraşului Buda, în cele 33 sorţirĭ făcute până acum au rĕmasŭ neridicate douĕ câştigurĭ principale de câte 20,000 fl. ce au căḑutŭ pe numerii 22533 şi 25352.

—x—

Tinerimea română din apropiarea Teuşului, grupată în giurulŭ cetăţenilorŭ românĭ din acestŭ opidŭ, va da o *„petrecere de véră“* Lunĭ în 11 Iulie st. n. a. c. în »Berculŭ grăniţerilorŭ“, eventualŭ în „grădina de véră“ a lui Sam. Löwe. Venitulŭ este destinatŭ pentru ajutorarea ambelorŭ scóle gr. cat. din Teuşŭ. Inceputulŭ la 2 óre după ameḑĭ. Preţulŭ întrărei: de persónă 50 cr., de familiă 1 fl., de familiă peste 3 membri 2 fl. Pentru comitetulŭ arangiatorŭ: Stefanŭ *Crişanŭ*, preşedinte, Efremŭ *Raţiu*, cassarŭ, Stefanŭ *Bretoiu*, controlorŭ. — Suprasolvirĭ şi oferte mărinimóse se primescŭ cu mulţămită şi se vorŭ chita pe cale ḑiaristică.

—x—

In trenulŭ Budapesta-Predealŭ a muritŭ Sâmbătă unŭ călĕtorŭ necunoscutŭ, care se suise în trenŭ în Budapeşta. Mortulŭ, în posesiune căruia s’au găsitŭ numeróse, preţióse şi 352 fl. banĭ gata, a fostŭ datŭ josŭ din vagonŭ în Teuşŭ.

—x—

Despre nenorocita întêmplare ce ni s’a împărtăşitŭ erĭ printr’o telegramă din Paks, se dau următórele amĕrunte: In 18 Iunie n. diminéţa plecară peste 300 peregrinĭ, bărbaţĭ, femei şi copii, din Paks ca sĕ mérgă la Calocea. O furtună ce se ridică pe Dunăre rĕsturnă plutele şi peregrinii căḑură în apă. Telegrama de erĭ nĭ-a comunicatŭ că numai 127 au fostŭ scăpaţĭ.

Academiă musicală-declamatorică. Mâne-séră Mercurĭ în 22 Iunie n. se va da, în favórea reuniunei de înfrumseţare a Braşovului, în sala hotelului Nr. 1 Academia musicală-declamatorică a actorului şi cântăreţului curţii imperiale rusescĭ d. *L. de Ernest* cu concursulŭ capelei orăşenescĭ din locŭ sub conducerea personală a d-lui măiestru alŭ capelei *Anton Brandner*. Programulŭ: 1) *Ouvertură* din opera „Zampa‘ de Herold, esecutată de orchestra capelei orăşenescĭ. 2) *Christoforŭ Columbus* baladă de L. A. Frankl, predată de *L. de Ernest*. 3) *Dialogŭ* între Oboe şi Clarinetŭ cu acompaniare de orchestră de Hamm. 4) *Poesii umoristice* de Baumbach, predate de *L. Ernest*. 5) *Allegretto* tesa II. a simfoniei a 8-a de L. de Beethoven, esecutată de orchestra capelei orăşenescĭ. 6) a. *Cântecŭ* din opera „Cornistulŭ din Säkkingen“ de Nessler, b. *Romanţă* din opera Dinohrah de Meyerbeer, cântate de *L. de Ernest* acompaniatŭ de orchestră. 7) *Menuetto* de Bocherini pentru instrumente cu corde. 8) *Lumea femeilorŭ şi iubirea femeilorŭ*, prelegere glumeţă după diferiţĭ autorĭ, predată de L, de *Ernest*. Inceputulŭ la 8 óre sera. Biletele în librăria Zeidner şi sera la cassă.

Despre succesele d-lui Ernest în Rusia, unde teatrelorŭ germane le merge mai bine chiar decâtŭ în Viena, necum sĕ mai vorbimŭ de Ungaria şi Ardealŭ unde abia esistă, avemŭ rapórte că d nii E Possart directorŭ în München şi L. de Ernest dela teatru reg. din Praga, în timpŭ de trei lunĭ câtŭ au jucatŭ în Moscva, Charkov, Kiev şi Odessa representând tragedii clasice au avutŭ unŭ venitŭ totalŭ de 100,000 ruble. D lŭ Ernest e Sasŭ din Ardealŭ, născutŭ în Sibiiu, cumnatŭ cu advocatulŭ Jekel din Braşovŭ, şi şĭ a câştigatŭ renume dramaticŭ în Germania, Austria, Rusia şi America. In 1876 în joculŭ sĕu la Burgteatrulŭ din Viena a făcutŭ sensaţiă. E de doritŭ ca publiculŭ nostru braşoveanŭ sĕ nu perḑă ocasiunea a admira unŭ artistŭ de renume, de carĭ rareorĭ avemŭ fericirea sĕ vedemŭ producêndu-se la noi.

Desfiinţarea Academiei de drepturĭ din Sibiiu.

Mercurĭ în 15 Iunie n. la 11 óre din ḑi s’a închisŭ sĕrbătoresce Academia de drepturĭ din Sibiiu. In sala de propunere Nr. 1 împodobită cu frunḑă de stejarŭ şi cu plante de ornamentare se adunară pe lângă mica grămăjóră de ascultătorĭ de drepturĭ, mai mulţĭ veteranĭ, carĭ ascultaseră la Acedemiă în tinereţe, mai departe ca representantŭ alŭ oraşului Sibiiu primarulŭ Hochmeister şi directorulŭ de poliţiă Drotleff, spre a da desfiinţatei scóle de dreptŭ ultima onóre. După ce directorulŭ Academiei, Dr. Alois Sentz, deschise festivitatea, se suì profesorulŭ Dr. Stefan Folkel pentru ultima óră pe catedră. Intr’unŭ discursŭ plinŭ de avêntŭ făcŭ istoriculŭ desvoltărei Academiei şi încheià ḑicênd că acestŭ institutŭ nu şĭ-a căutatŭ patriotismulŭ nicĭ în arangearea de demonstraţiunĭ politice, nicĭ în împrăştiarea urei seu dispreţului contra altorŭ naţionalităţĭ, ci că profesorii lorŭ de dreptŭ s’au nisuitŭ totŭdéuna a promova între ascultătorii de diferite naţionalităţĭ iubirea şi stima reciprocă, şi a deştepta şi desvolta simţulŭ pentru lege şi dreptŭ. După profesorulŭ Folkel vorbì *cand. juris* Lurtz din Braşovŭ mulţămindŭ Universităţii săsescĭ şi consistoriului supremŭ de conf. augsb., care au întemeiatŭ Academia, guvernului împĕrătescŭ, care a luatŭ în-

stitutulŭ în mânile sale, precum şi ministerului unguresc de culte şi instrucţiune, care a administratŭ Academia până în ḑiua desfiinţărei ei, oraşului Sibiiu, care a adăpostitŭ atâtŭ de amicalŭ pe ascultătorii de dreptŭ streinĭ. în fine colegiului profesorilorŭ, carĭ au mijlocitŭ ascultătorilorŭ cultivarea lorŭ sciinţifică specială şi fără prejudiţii le-au statŭ în ajutorŭ cu sfatulŭ şi cu fapta. Cuvêntulŭ de încheiare ilŭ rosti directorulŭ Sentz asupra cugetului, că acéstă Academia de dreptŭ piere, ce e dreptŭ, der fructele cele bune ce le-a produsŭ, vorŭ rĕmâné. După acésta se încheià matricula prin subscrierea colegiului profesorilorŭ. La ora 1 simpla der demna festivitate se fini. Cuprinsŭ de simţĕmêntulŭ celei mai adêncĭ durerĭ părăsì auditoriulŭ sala Academiei de drept, care a căḑutŭ jertfă disgraţiei timpului. („Sieb. D. Tgbl")

„Ellenzek" însoţesce scirea despre închiderea Academiei cu următorea observare într'o ureche, der caracteristică pentru pretinşii civilisatorĭ ai Orientului: „Cu acésta s'a desfiinţatŭ Academia din cestiune, pe care a întemeiat'o sistemulŭ lui Bach pentru promovarea nisuinţelorŭ de germanisare. *Requiescat in pace!*" — Asta o ḑice fóia lui Bartha Miklăuşŭ, care precum spune „H. Z., »a studiatŭ drepturile la aceea Academiă, fără ca — *uti figura docet* — sĕ fi fostŭ germanisatŭ.

Afacerĭ locale.

In adunarea de Mercurĭ, sĕptĕmâna trecută, a representanţei orăşenescĭ s'au tractatŭ între altele următórele obiecte:

Preşedintele împărtăşì, că ministerulŭ a aprobatŭ facerea unui împrumutŭ de 65,000 fl. pentru întêmpinarea cheltuelilorŭ administrării forestiere în Sĕcele. — Protonotarulŭ cetì pe acei virilişti, carĭ au fostŭ trimişĭ ca representanţĭ din partea corporaţiunilorŭ şi véduvelorŭ îndreptăţite. Doisprеḑece din ei n'au făcutŭ usŭ de dreptulŭ lorŭ, la doi încă n'a espiratŭ terminulŭ. Netrimiţêndu-şĭ aceştia representanţĭ, se vorŭ conchema bărbaţii de întregire, carĭ urmeză. — Teochar *Alexi* interpeleză pe preşedintele (primarulŭ) decă e dispusŭ a *regula instituţia veciniilorŭ* printr'unŭ statutŭ ori eventualŭ a o înlocui printr'o alta asemenea instituţiune. — *Preşedintele* rĕspunse că magistratulŭ de multŭ timpŭ se ocupă cu acésta cestiune şi că în şedinţa următóre va da lămurirĭ. — Urmà o interpelare a luì Karl Schuster despre devastarea pădurilorŭ în Postovarŭ prin carĭ (insecte), apoi a lui Karl Schnell asupra dărimării podului de peste păriulŭ din livadea poştei, anume decă s'au cerutŭ lămurirĭ dela oficiulŭ orăşenescŭ de construcţiuni şi decă nu cade în sarcina acestuia nicĭ o vină.

Venì la rendŭ ordinea de ḑi. Magistratulŭ propuse şi adunarea primì, ca sĕ cumpere comuna loculŭ din dosulŭ casarmei de artileriă cu 565 fl. şi apoi sĕ-lŭ arendeze comandei de corpŭ din Sibiiu cu 5 procente pe anŭ din preţulŭ cumpĕrării, spre a-lŭ folosi ca arenă pentru artileriă. — Se acceptă cumpĕrarea unei livedĭ în pădure lângă Vlădenĭ în mărime de 1045°☐ cu 45 fl dela George şi Paraschiva Stăncioiu. — O desbatere mai lungă provocà propunerea d'a se face *împrumutulŭ de 65,000 fl.* pentru acoperirea cheltuelilorŭ de administraţiă deja făcute şi ce se vorŭ mai face pentru pădurile secelene. Cheltuelile ace... administraţiunĭ forestiere s'au urcatŭ dela 1883 până la finele lui Septemvre 1886 la cifra de 49,989 fl. 5(cr Dela Secelenĭ au incursŭ însĕ ca restituirĭ numai 4627 fl. 69 cr. Pretenţiunea oraşului era decĭ 45,361 fl. 81 cr., care au trebuitŭ sĕ se acopere din casa oraşului. S'a primitŭ propunerea comisiunei permanente, da se face o anticipaţiune contocurentă de 45,000 fl., ce se vorŭ plăti în anuităţĭ cu adausulŭ repres. Alexi, ca datoria conto-curentă după încheiarea pactului cu Secelenii sĕ se transforme într'o datoriă consolidată. — Se primesce învoiala propusă de comitetulŭ creditorilorŭ massei de concursŭ „G. Türk fiu" (afacerea morii) d'a se anula contractulŭ de arendare şi d'a se sista deocamdată licitarea ordonată judecătoresce. — Se primesce propunerea d'a se arênda pe 15 anĭ cu 800 fl. pe anŭ postovarului Carol Tellman şi soţĭ móra oraşului la Timişulŭ de josŭ, pentru a întocmì o ţĕsĕtoriă. — Ca bărbatŭ de încredere în comisiunea de mĕsurare a dării se alege, în loculŭ lui Iosef Vasady numitŭ de ministerŭ membru, predicatorulŭ Gustavŭ Schiel la propunerea magistratului. — La propunerea magistratului şi a comisiunei permanente se decide a se declara, că nu se póte sprijinì însărcinarea — care ministrulŭ justiţiei o acceptase — consilierilorŭ magistratualĭ Alesius şi Schnell sĕu a judelui comunalŭ cu agendele judelui de pace. (Celŭ dintâiu a refusatŭ, alŭ doilea a pusŭ condiţiunea sĕ fiă numitŭ consilierŭ magistratualŭ definitivŭ, alŭ treilea a declaratŭ că e pré încărcatŭ cu lucru.) — O lungă desbatere provocà propunerea mai multorŭ representanţĭ comunali, *d'a se delătura din piaţă mesele schimbătorilorŭ de banĭ*. S'a primitŭ apoi propunerea magistratului, d'a se înlătura aceste mese cu ḑiua de 1 Octomvre 1887. Se acordă odată pentru totdéuna poliţiştilor Iosef Weber 300 fl. şi lui Florea Munteanu 150 fl., er pădurarului Ionŭ Micu o aprovisionare de 8 fl. 10 cr. pe lună, din causă că toţì trei, fiindŭ infirmĭ, nu mai potŭ face serviţiu.

Dela adunarea generală a „Reuniunei învĕţătorilorŭ rom. gr. c. din jurulŭ Gherlei."

Borşa cluşiană, Iuniu 1887.

(Fine.)

Esamenulŭ. Culmea sĕrbătorei a format'o esamenulŭ cu copii de scólă. Ar trebui sĕ scriu unŭ tractatŭ întregŭ din didactică, décă a'şĭ vrea sĕ arĕtŭ adevĕrata însemnătate şi marele folosŭ ce-lŭ au esamenele scolastice — mai alesŭ la noi Românii. Dér mĕ îndestulescŭ numai a întări, că fiindŭ ţinta cea de pe urmă a esamenelorŭ cultivarea tinerimei şi a poporului românescŭ în generalŭ, densele se potŭ numi de termometrulŭ înclinaţiunei şi aplicabilităţii Românului spre învĕţătură, precum şi alŭ puterei sale de viaţă mai alesŭ în ochii străinilorŭ. Acestŭ momentŭ n'ar trebui sĕ-lŭ piérdă din vedere nicĭ unŭ factorŭ scolarŭ românescŭ şi chiar din motivulŭ acesta aşĭ fi doritŭ din tótă inima, ca de o parte sĕ se fi pututŭ ţiné acestŭ esamenŭ sub cerulŭ liberŭ, er de alta sĕ fi participatŭ la dênsulŭ celŭ puţinŭ toţĭ protopopii ca inspectorĭ, toţĭ preoţii, ca directorĭ scolarĭ, cu toţĭ învĕţătorii lorŭ de pe teritorulŭ acestei vaste reuniunĭ, pentru de a se fi informatŭ cum sĕ cade, ce influinţă salutară în tóte direcţiunile póte avé unŭ astfelŭ de esamenŭ asupra ţĕranului nostru sĕtosŭ de luminare.

Scóla destulŭ de spaţiósă, curată, împodobită cu icónele Mântuitorului şi Maiestăţilorŭ Sale împĕratulŭ şi împĕrătesa, cu verdeţurĭ şi cununĭ de florĭ, a fostŭ de astădată prea mică pentru cuprinderea publicului. S'au esaminatŭ 67 scolarĭ în faţa corpului învĕţătorescŭ precum şi a întregŭ poporului din comună în frunte cu d. br. Banffy Ernö — unulŭ din ómenii iubitorĭ de cultură, secsulŭ frumosŭ inteligentŭ întregŭ în frunte cu stimata şi multŭ simpatica dómnă protopopésă de Lemeny. Atenţiunea privitorului era atrasă mai alesŭ de nenumĕratele mame cu mândrii lorŭ puişorĭ în braţe, înghesuite până aprópe de presidiu. Esamenulŭ s'a pututŭ începe numai la 3 óre, der cine nu şi-a ocupatŭ locŭ în scólă de pe la 1 oră, la începere nu mai putea străbate.

Când, întrândŭ în scolă, la 3 óre, am datŭ cu ochii de atâta mulţime, eram ca gândulŭ şi cu inima la viitorulŭ celŭ de aurŭ, cum cântà poetulŭ, ce trebue pentru acestŭ poporŭ multŭ cercetatŭ sĕ se ivéscă în timpii următorĭ. —

Esamenulŭ se începe cu „Împĕrate cerescŭ" cântatŭ ca de corurile ângerescĭ cu precisiune rară, după care esamenulŭ s'a continuatŭ amĕsuratŭ programei cu totă punctuositatea. Principiulŭ „concentraţiunei învĕţămêntului" nu s'a satisfăcutŭ în deajunsŭ, altcum ţinuta învĕţătorului, bucuria scolarilorŭ, curaţĭ ca porumbeii, rĕspunsurile lorŭ sigure şi fără picŭ de şovăire din tóte obiectele de învĕţămêntŭ, pronunciare precisă în vorbire ca şi în cetitulŭ logicŭ şi esteticŭ, predarea trilogului »superstiţiile" prin trei scolarĭ, resolvirea de rostŭ promptă a problemelorŭ aritmetice, puse scolarilorŭ tote prin prof. primarŭ de preparandiă Borgovanŭ tote, tóte decurgeau încâtŭ unii din ascultătorĭ, nededaţĭ a auḑi astfelŭ de rĕspunsurĭ îşĭ şopteau, că scolarii au rolurĭ, (ca la unele esamene pretinse academice!) Acéstă împrejurare îndemnà pe presidiu a esamina însuşĭ, ceea ce bravulŭ învĕţătorŭ — consciu de ceea ce sciau scolarii sĕi — cu unŭ simpaticŭ surîsŭ pe buze concese cu plăcere.

Entusiasmulŭ ajungea la culme, când micuţii ângeraşĭ — la semnulŭ datŭ de învĕţătorulŭ lorŭ, sĕ ridicau de odată ca la comandă unulŭ ca unulŭ, ca cei mai dresaţĭ ostaşĭ — îşĭ esecutau în corŭ piesele resfirate printre feluritele obiecte de învĕţămêntŭ. Căcĭ trebue sĕ însemnămŭ, că d-lŭ Bărbosŭ este unŭ bunŭ cântăreţŭ şi apoi şi pe scolarii sĕi i-a sciutŭ instrui atâtŭ în cântările bisericescĭ, câtŭ şi în cele naţionale, încâtŭ corulŭ băeţilorŭ sĕi póte servi de modelŭ multora de prin oraşe. Veselia şi mulţumirea părinţilorŭ precum şi a poporului întregŭ le puteai ceti de pe lacrimile de bucuriă ce vedeai, că lucescŭ în ochii lorŭ.

Mi-i prea scurtŭ timpulŭ, d-le Redactorŭ, pentru de a-ţi pute înşira totŭ ce mĭ-a cuprinsŭ mintea şi mĭ-a pĕtrunsŭ inima în ḑiua acésta, carea o potŭ numi fără picŭ de sfială una din cele mai frumóse, din câte am petrecutŭ, de când muncescŭ şi eu ca unŭ simplu ḑilerŭ în pământulŭ înţĕlinitŭ alŭ culturei multŭ încercatului nostru poporŭ. Succesulŭ fórte îndestulitorŭ alŭ acestui esamenŭ l'a constatatŭ şi comisiunea din sînulŭ corpului învĕţătorescŭ, anume instituită pentru raportarea asupra-i.

La sfêrşitŭ scolarii s'au premiatŭ cu toţii cu cărticele potrivite, rechisite de scrisŭ, şi banĭ la care a contribuitŭ d-lŭ br. Banffy cu 5 fl., precum şi tótă inteliginţa şi poporulŭ credinciosŭ, care cu câtŭ a pututŭ.

M'am despărţitŭ de scólă şi cu mine credŭ că totŭ publiculŭ asistentŭ, cu convingerea, că décă toţĭ fraţii învĕţătorĭ îşĭ vorŭ împlini chiămarea ca d-lŭ Bărbosŭ, décă toţĭ preoţii românĭ îşĭ vorŭ educa şi lumina pe credincioşii lorŭ în modulŭ şi mĕsura d-lui Lemenyi, deşarte suntŭ uneltirile, zadarnice suntŭ smintitele încordărĭ ale puternicilorŭ ḑilei de a desbrăca poporulŭ românŭ de limba, obiceiurile şi tradiţiunile sale, pentru că precum stânca de granitŭ din oasele milenare ale falnicilorŭ Carpaţĭ îndură tóte furtunile timpului a totŭ nimicitorŭ, aşa şi coloniile falnicei Rome, aşeḑate pe aceste locurĭ eternŭ înfloritóre, vorŭ sta, vorŭ rĕmâné neatinse de şovinismulŭ sclintitŭ, ce ameninţă totulŭ cu nimicire şi pustiire: vorŭ rĕsări în vlăstărĭ totŭ mai mândre şi se vorŭ preface în cedrulŭ puternicŭ alŭ poporului şi senatului romanŭ.

Caj. Grachŭ.

Têrgulŭ de porcĭ dela Severinŭ.

Guvernulŭ românŭ a construitŭ în oraşulŭ Turnulŭ Severinŭ unŭ têrgŭ de porcĭ şi totŭ unŭ asemenea têrgŭ se construesce acuma la Constanţa, în Dobrogea. Deja s'au adusŭ mai multe mii de porcĭ la têrgulŭ din Turnulŭ-Severinŭ, care se va deschide la 15 (27) Iunie c.

„Acestŭ têrgŭ, — scrie »Curierulŭ Financiarŭ« — prin construcţiunea şi organisarea sa, se póte considera în linie cu cele mai bune têrgurĭ din Europa. *Steinbruchulŭ* din Ungaria, care era fără rivalŭ, astăḑĭ îşĭ găsesce în *Severinulŭ* din România unŭ rivalŭ cu atâtŭ mai puternicŭ cu câtŭ îngrăşarea şi întreţinerea vitelorŭ este mai puţinŭ costisitóre decâtŭ la Steinbruch şi cumpărătorii din Germania găsesce multŭ mai marĭ avantage de a'şĭ procura vitele din têrgulŭ nostru. Eftinătatea acésta singură compenséză îndoitŭ şi întreitŭ diferinţa transportului fie pe apă fie cu drumulŭ de ferŭ dintre *Severinŭ* şi *Steinbruch*. S'a obiectatŭ de unii, că Ungurii pentru a protege Steinbruchulŭ ar împedica transitulŭ vitelorŭ nóstre pe căile ferate. Acéstă obiecţiune nu póte fi seriósă.

Compania căilorŭ ferate Austro-Ungare a perdutŭ deja anulŭ trecutŭ 1,200.000 florinĭ după urma transportului de vite din România, pentru a nu mai avea poftă sĕ sufere şi anulŭ acesta o asemenea pagubă. Admiţêndŭ totuşĭ că Ungurii ar împedeca *transitulŭ* vitelorŭ nostre pentru Germania pe căile lorŭ ferate, nu trebue sĕ se uite că avemŭ calea Dunărei până în inima Germaniei, care nu este teritoriu ungarŭ ci cale neutră internaţională, şi nimicŭ érăşĭ nu póte împedeca pe cumpĕrătorii germanĭ de a-şĭ face cumpĕrările la *Severinŭ* şi a'şĭ transporta vitele pe apă cu şlepurile companii Austro-Ungare de navigaţiune pe Dunăre, construite înadinsŭ pentru acestŭ scopŭ.

„Din tote punctele de vedere decĭ têrgulŭ dela Severinŭ presintă atâtea avantage asupra Steinbruchului încâtu totulŭ ne autorisă a spera într'unŭ succesŭ din cele mai briliante, şi a înscrie unŭ nou factorŭ pentru desvoltarea şi înflorirea comerciului de vite pe cale sistematică şi după unŭ regimŭ europénŭ."

Avisŭ.

Interesaţii suntŭ avisaţĭ, că terminulŭ de concursŭ (publicatŭ în Nr. 106 alŭ »Gazetei Transilvaniei" pe pagina IV) la postulŭ de cassarŭ la înfiinţândulŭ institutŭ de creditŭ şi economii: *„Silvania"* s'a prelungitŭ până la 15 Iuliu a. c.

Şimleulŭ Silvaniei, 12 Iuniu 1887.

Pentru direcţiune:

A. Cosma, directorŭ esecutivŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 21 Iunie. — In Caşovia a fostŭ alesŭ Jokai cu 125 voturĭ majoritate. După anunţarea resultatului, partida contrară cutrierà stradele chiuindŭ, strigândŭ, spărgêndŭ ferestrele şi făcêndŭ escese. Prin intervenirea miliţiei se restabilì liniştea.

In Sasca căḑù Vincenţiu Babeşu faţă cu Asboth.

BERLIN, 21 Iunie. — Insĕnătoşarea împĕratului face progrese favorabile.

TIMIŞÓRA, 21 Iunie. — Proprietatea Ruma a contelui Pejacevicĭ cuprinḑêndŭ 64,000 jugĕre a fostŭ cumpĕrată de regele Belgiei ca darŭ pentru prinţulŭ de corónă.

DIVERSE.

Toţĭ surḑĭ. — Foile spaniole istorisescŭ cu tótă seriositatea următórea hazliă pertractare judecătorescă ce s'a ţinutŭ în ḑilele acestea înaintea curţii cu juraţĭ din Madridŭ. Era vorba de o acusare ridicată de o femeiă căreia i se furase nisce lucrurĭ. *Preşedintele* (către acusatóre): „Ce etate ai?« — *Acusatórea*: „Nu 'mĭ mai aducŭ aminte.‹ — *Preş.*: »Ce ḑicĭ?" — *Acusatórea*: „De sigurŭ, credŭ că a fostŭ la 4 Februarie". — *Preş.*: „Mi se pare că nu ne înţelegemŭ, bună femeiă..." — *Acusatórea*: Da, se póte că a fostŭ şi o altă ḑi". — Apĕrătorulŭ în sfêrşitŭ face pe preşedintele atentŭ, că femeia e surdă.—După acesta urmà ascultarea primului martorŭ. *Preş.*: »Ce scii despre afacere?" — *Martorulŭ*: „Mulţămescŭ, bine«. — *Preş.*: „Mi se pare că nicĭ d-ta nu înţelegĭ..."— *Mart.*: „E de vină la asta o vechiă rĕcélă". — *Preş.* (strigândŭ): »Póte că nu auḑĭ bine?"— *Mart.*: „Intr'adevĕrŭ, d-le preşedinte, audŭ greu".— Se apropiă alŭ treilea martorŭ. *Preş.*: „Ce scii despre faptŭ?" — *Mart.*: „Cum, d-le preşedinte?"— *Preş.*: »Istorisesce-ne, ce scii?‹ — Unŭ juratŭ (sculându-se): „Eu cunoscŭ pe ăstŭ omŭ, d-le preşedinte, e surdŭ, surdŭ de totŭ, ca şi (arătândŭ pe unŭ juratŭ de lângă elŭ) colegulŭ meu de aci."—Pertractarea a trebuitŭ sĕ se întrerupă, din causă că n'a mai fostŭ cu putinţă sĕ se potoléscă rîsetele ce isbucniseră cu hohotŭ.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 20 Iuniu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	101 95
Rentă de hârtiă 5%	88.05
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97 90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	116 60
Bonurĭ rurale ungare	104.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.60
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 60
Bonurĭ croato-slavone	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.40
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121 70
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	122 30
Renta de hârtiă austriacă	81 35
Renta de arg. austr.	82 50
Renta de aurŭ austr.	112 90
Losurile din 1860	137.10
Acțiunile băncei austro-ungare	888 —
Act. băncei de creditŭ ung.	286.—
Act. băncei de creditŭ austr.	283.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 95
Napoleon-d'orĭ	10.05
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 20
Londra 10 Livres sterlinge	126 60

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 4 Iunie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	92—	92½
Renta rom. amort. (5%)	94½	95¼
» convert. (6%)	88—	88½
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	——	——
Credit fonc. rural (7%)	106½	107¼
» „ „ (5%)	90½	92¼
» » urban (7%)	104—	104½
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	88—	88½
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.25	15.00
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.00	2.02

Cursulŭ piețeĭ Brașovŭ

din 21 Iuniu st. n. 1887

Bancnote românescĭ	Cump.	8.64	Vênd.	8.67
Argint românesc	»	8.60	»	8.64
Napoleon-d'orĭ	»	9.98	»	10.03
Lire turcescĭ	»	11.30	»	11.36
Imperialĭ	»	10.30	»	10.36
Galbenĭ	»	5 89	»	5.93
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	113.—	»	114.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

ABONAMENTE
la
„Gazeta Transilvaniei"

se potŭ face cu începerea dale 1 și 15 ale fiecărei lunĭ, mai ușorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se și posta ultimă.

Prețulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ	3 fl. —
„ șése lunĭ	6 fl. —
„ unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

„ pe trei lunĭ	10 francĭ
„ șése lunĭ	20 „
„ unŭ anŭ	40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei."

TARIFA
anunțurilorŭ și inserțiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.

Pentru inserțiunĭ și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ de 3— 4 orĭ	10%
„ „ „ 5— 8 „	15%
„ „ „ 9—11 „	20%
„ „ „ 12—15 „	30%
„ „ „ 16—20 „	40%
Dela 20 de repețirĭ în susŭ	50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statu reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenu de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealu (	—	—	—	1.14
(	—	9.12	—	—
Timișŭ	—	9.35	—	1.45
Brașovŭ (	—	10.12	—	—
(	7 20	—	4 01	2.32
Feldiora	7.57	—	4.47	—
Apatia	8.24	—	5 28	—
Augustinŭ	8 47	—	5 59	—
Homorodŭ	9 29	—	6.49	—
Hașfalcu	9 37	—	8 35	—
Sighișóra (	10 53	—	9.02	—
(	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediașŭ	12.03	—	10.37	—
Copsa mică	12.26	—	10 59 / 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blașiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1.23	—	12.33	—
Teiușŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2.[illegible]8	—
Vințulŭ de susŭ	2.49	—	2 48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.46	—	4 51	—
Apahida	5.01	—	5.28	Trenu de persóne
Clușiu (	5.21	—	5 56	
(	—	6 01	—	6 37
Nedeșdu	—	6.19	—	6.53
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirișŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7.56
Huiedinŭ	—	7.12	--	8.18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9 34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mezŏ-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10.47
Venția-Orădii	—	—	Trenŭ de persone	10 57
Oradia-mare (	—	9.11		11 07
(	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6.33
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	—	—

Nota: Orele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Budapesta-Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11.05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12 02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2 01	—
Venția-Orădii	—	—	—	2 08	
Fudi-Oșorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriș	—	—	—	5.53	—
Gl ărbeu	—	—	—	6.05	—
Nedișu	—	—	—	6.20	-
Clușiu (	—	10.31	—	6 38	--
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1 11	—	—	—	10.—
Uiora	1.18	—	—	—	10.09
Vințulŭ de sus	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2 50	—	—	—	12.34
Blașŭ	3 03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copșa mic.	4.01	—	—	—	2.13
Mediașŭ	4 20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	—	—	3.31
Sigișóra	5.42	—	—	—	4.32
Hașfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8.23
Feldióra	9 06	—	—	—	9.02
Brașovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
(	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealu (	—	6.47	—	—	--
(	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persone
Teiușŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Șibotŭ	1.01	—	4.51
Orăștia	1 32	—	5.18
Simeria (Piski)	2.32	—	6 15
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4 25	—	8.11
Soborșin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9.33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10 27
Paulișŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovațu	8.28	—	11 25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok (	—	2 32	4.59
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12 10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovațŭ	4 43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Pauliș	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5 41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	[illegible]	—
Branicĭca	9 19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	--
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăștia	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11 43	12.—	—
Vintulŭ de josŭ	12 18	12.29	--
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiușŭ	1 29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșeni

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Hațegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Banița	—	—	6.4[illegible]
Petroșenĭ	—	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenu de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșenĭ	—	—	6.10
Banița	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7 37
Pui	—	—	8.20
Hațegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ